

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opus pulcherrimu[m] de tribus vsitatis christianoru[m]
actibus: oratione videlicet: ieiunio [et] elemosyna**

Guntherus <Parisiensis>

Basilee, 1507

VD16 G 4140

Capitulu[m] secundum

urn:nbn:de:hbz:466:1-30791

cas i tēptatiōz. Solēt plerūq; renūciātib⁹ sc̄lo p̄les ⁊ ḡuiores tēptationū pestes emergere: iuxta illud: Fili accedēs ad seruitutē d̄i/ p̄para aiām tuā ad tēptationē. Et ideo sequit̄ illa petitiō/ q̄ petim⁹ a deo in tēptationē nō induci. i. ne ip̄o deserente nō culpa ei⁹/ sed vitio n̄ro in cōsensū tēptationis inducamur.

Qd̄ qd̄ fit p̄ spiritū pietat⁹: q̄ cū dat⁹ nobis fuerit cōparit̄ in firmitati n̄re: ⁊ nos sua bonitate ab oī tēptatiōe grauior⁹ peccati cōseruat ⁊ p̄regit. Per quē etiā beniuoli ⁊ mites ac deuoti efficiuntur vt nihil qd̄ deū aut primū offendat v̄l facere libeat vel etiā cogitare. Un̄ ⁊ huic futuri pietatis ⁊ māstuetudinis possessio terre p̄mittit̄: cū dñs

Eckl. 2.

Matth. 5

P̄s. 141

Matth. 6

Job. 25

dicit: Beati mites qm̄ ip̄i possi debūt terrā: nō hanc vtiq; p̄sentē in qua crudeles ⁊ impij maxime dñant: sed illaz de q̄ dicit psalmista: Portio mea dñe sit in fra viuentiū. Et dimitte nobis debita n̄ra sic ⁊ nos dimittim⁹ debitorib⁹ n̄ris. Sequit̄ tertia petitiō: q̄ iubemur a deo postulare: vt sicut peccatib⁹ in nos peccata dimittim⁹: ita ⁊ ip̄ se pctā n̄ra dimittat. Nemo em̄ vt ait scriptura mūd⁹ est a pctō nec infans vnus diei: si sit vita ei⁹ sup̄ frā. Dimitte nob̄ debita n̄ra sic ⁊ nos dimittim⁹ debitorib⁹ n̄ris. Attēde cōditionē. Si cū ⁊ non dimittim⁹ debitorib⁹ n̄ris. Nō dixit: sic ⁊ nos dimit

tim⁹ tibi: qz deus qcqd̄ agat in hoīe peccare nō p̄t: nec aliqd̄ facere qd̄ ei dimitti opteat. Et ideo dixit: debitorib⁹ n̄ris: vt sicut nos peccatib⁹ in nos proximis pctā dimittim⁹ p̄ter honore dei: ita deus sua bonitate n̄ra nobis dimittere dignetur. Hoc aut̄ fit p̄ spiritū scie: q̄ de terrenis est: quē cū accepit homo vidēs in hac vita p̄senti nō posse habere plenā p̄fectāq; scientiā tot⁹ resoluit̄ in luctū: nec expectat in hoc mūdo p̄solationē: sed illā quā lugentib⁹ p̄mittit saluator: ita dicens: Beati q̄ lugēt: qm̄ ip̄i cōsolabunt. Qd̄ vtiq; tūc fiet: cū finita m̄di miseriam/tristitia n̄ra vertet̄ in gaudium: ⁊ gaudium n̄m nemo tollet a nobis.

Matth. 9

Job. 14

Capitulū secundum

Dane n̄m q̄tidianū da nob̄ hodie. In̄ hec oīa necesse est nob̄ q̄tidiani panis alimonia sustentari: ⁊ iō q̄tra petitiōe postulam⁹: vt eū nob̄ de⁹ q̄tidie. i. indefinēt largiat̄. Qui panis nil aliud fere est q̄ sp̄s fortitudis: quē cum accepit hō cōfortat ⁊ corroborat i amore iusticie/ a deo/ vt in hac vita nihil p̄ illā desideret: nihil p̄ ip̄az pati v̄l timeat v̄l recuset. Huic sc̄to d̄siderio qd̄ dñs esuriē ⁊ sitim vocat: saturitas i futuro p̄mittit̄: cū dicit idē saluator: B̄ti q̄ esuriāt ⁊ sitiūt iust. qm̄ ip̄. saturabūt. Qd̄

Matth. 5

vtiq; tunc erit: cū cessante omī
iniquitate: in eterno dei regno
oīa iuste disponent: quēadmo-
dū dicit psalmista: Satiabor
cū appuerit gl'ia tua. Hāc pe-
titionē ita ponit matthe⁹: Pa-
nē nostrū supsubstantialē da no-
bis hodie. Qd̄ sancti doctores
de corpore christi exponūt: qd̄ di-
gnitate quidē et sanctitate ē su-
per omīe id qd̄ vere ac pprie sub-
stantia noīat. Nec tñ dicimus
corp⁹ christi dignū esse q̄ ani-
mā eiusde; sed qz hoc sine illa
esse nō potest: ne sumere videamur
inaniatū et mortuū. Chri-
stus em̄ resurgens ex mortuis
iam non morit̄: mors illi ultra
nō dominabit̄. Lū ergo corp⁹
et anima christi ab inuicē separa-
ri nō possint: hoc em̄ esset eum
mori: corp⁹ tñ nō animā sume-
re dicimur: quēadmodū hō cō-
stans ex aīa et corpore/nō anima
sed corp⁹ a philosophis appel-
lat̄. Hic est panis ille supsub-
stantialis quē nob̄ hodie .i. sp̄-
dari postulam⁹: q̄ a deo neces-
sari⁹ est: vt si vlt̄ vno momento
spūali ei⁹ refectiōe carere p̄tigi-
rit: ilico christ⁹ in nobis esse et
nos in ipso desinam⁹: ipso teste
qui ait: Qui manducat carnē
meā et bibit sanguinē meū i me
manet et ego in eo. Potest et ali-
ud dici de hoc pane supsubsta-
tiali nisi forte pp̄ insolentiā aliq̄-
rū auditus abhorreat. Solēt
paupes seculi quibz tenuis est
rerū subas: q̄les erāt illi quibz

saluator ista loq̄bat̄: solēt it̄q;
reputare p̄ magno: si singulis
diebz absq; detrimento substan-
tiale sue panē .i. victū valeant
adipisci. Tñ dñs piscantibz di-
scipul⁹ cū nihil adhuc cepissent
ait: Pueri nunq̄d pulmētariū
haberis: et illi dixerūt/nō. Fra-
et nos quib⁹ vel modica est vir-
tutū substantia vel modica vi-
deri debet: p̄ magno ducere de-
bem⁹/si absq; eius diminutiōe
spiritual⁹ alimonie cibo refecti
nosipos quotidie transigere
valeam⁹. Panis igit̄ supsub-
stantialis congrue dici pōt illa
gratia spūalis quā nobis deus
quotidie sup illaz que pri⁹ erat
mensurā velut quēdā necessa-
riū amine cibū apponit. Peti-
mus ergo a patre celesti panē
supsubstantialē .i. gratie spūa-
lis alimentū: quo refecti iugit̄
in ipso pficiam⁹: eundo videli-
cet de virtute in virtutē: donec
videat̄ de⁹ deorū in sion. Fiat
voluntas tua sicut in celo et in
fra. Liberat̄ igit̄ nob̄ a malo:
et p̄ tēptatiōes diuina p̄ctiōe
munitis: accepta q̄z remissiōe
peccatorū sine qb̄ hec vita non
agit̄: p̄cepto et quotidiani pa-
nis alimēto nil aliud restat: ni-
si vt eius voluntatē: q̄ hec om-
nia largit̄ omī studio facere sa-
tagamus. Sz qz nec hoc sine
eius auxilio fieri potest: quinto
loco postulandū est: vt ip̄o iu-
uante voluntatē eius fideliter
implere valeam⁹. Fiat (inquit)

voluntas tua sic in celo et in terra: hoc sic non expresse similitudinis est: neque enim fieri potest/ ut ita simpliciter et pure voluntate eius in terra faciamus que ad modum angeli et sancti spiritus in celo: sed quicunque notat proportionem: ut sic illi perfectissime in celo: ita nos in terra/ quantum ab homine fieri potest/ divinam impleamus voluntatem. Hoc autem fit per spiritum sanctum sine quo voluntas dei ab homine non impletur. Unde psalmista: Consilium inquit meum iustificationes tue: id est preceptorum tuorum observantia. Huic quinte petitioni et huic dono spiritus sancti misericordie virtus assignatur: quia misericordie oportet eum esse tam sibi quam primo/ quod divinam fideliter cupit implere voluntatem. De misericordia erga seipsum: dictum est illud: Fili miserere anime tue placet deo: id est faciens id quod scis ei placiturum: quod est ei implere voluntatem. De misericordia vero erga proximum: dicit saluator in evangelio: Estote misericordes: sicut et pater vestri celestis misericors est. Huic virtuti misericordie/ misericordia in futuro presequenda promittitur: dicente domino: Beati misericordes: quoniam ipsi misericordiam presequentur. Illa utique misericordia quam postulabat psalmista illa dicens: Audita fac mihi mane misericordiam tuam: quia in te speravi. Expleta nocte vite presentis: facto mane future beatitudinis: misericordiam illam audire

desiderat: quam dominus electis suis proponet hoc modo: Venite benedicti patris mei: percipite regnum. *Matth. 29.* quod vobis paratum est ab origine mundi. Adueniat regnum tuum. Quicumque dei voluntatem fideliter se meminit implevisse: securus adventum regni eius optare potest et dicere: Adueniat regnum tuum. Hoc autem de regno eternitatis accipiendum est: cuius adventus in hoc quidem seculo optari et postulari potest: in futuro autem impletur: cum dominus iesus tradiderit regnum deo et patri: quem admodum dicit apostolus. Unde huic petitioni convenit spiritus intellectus: qui illustratus homo gloriam regni illius etiam in hac vita positus contemplanando intelligat: et intellectam vehementer exoptat. Quod quia nisi mundo corde fieri non potest: huic petitioni simul et huic gratie spirituali mundicia cordis ascribitur. Cui etiam virtuti visio dei promittitur: cum dominus dicit: Beati mundo corde quoniam ipsi deum videbunt. Et in presenti quidem speculariter et enigmaticè per *1. Cor. 13.* spiritum intellectus: et in futuro facie ad faciem: quoniam reuelata facie *2. Cor. 3.* videbimus eum sicuti est: ut ait apostolus. *1. Job. 3.*

Capitulum tertium

Sanctificetur nomen tuum: Hec quoque sacrificatio nominis futuri in seculo est: quoniam omnes super quos vere invocatum est nomen eius: et illud habet

Ps. 118.

Ecclesi. 30.

Luce. 6.

Matth. 5.

Ps. 142.

1. Cor. 29.

Matth. 5.

1. Cor. 13.

2. Cor. 3.

1. Job. 3.

b